

KLASA: UP/I-344-01/13-05/24

URBROJ:

Zagreb, 26. srpnja 2013.g.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 2. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, 90/11 i 133/12), radi provođenja regulatorne obveze nadzora cijena za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji, Vijeće Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije, 26. srpnja 2013.g., donosi

PRIJEDLOG ODLUKE

- I. Određuje se najveći iznos mjesečne naknade za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji na temelju bakrene parice u iznosu od 57,30 kn.
- II. Pri svakoj izmjeni postojeće mjesečne naknade za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji na temelju bakrene parice, Hrvatski Telekom d.d. je obavezan odrediti mjesečnu naknadu na način da novi iznos navedene naknade predstavlja najviše 70% ukupnog iznosa mjesečne naknade za maloprodajnu uslugu pristupa javnoj komunikacijskoj mreži Hrvatskog Telekoma d.d. za privatne korisnike.

Obrazloženje

Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: HAKOM) je u srpnju 2011.g. započela projekt izrade vlastitih troškovnih modela u svrhu provedbe regulatorne obveze nadzora cijena na mjerodavnim tržištima¹ na kojima je operatorima sa značajnom tržišnom snagom određena navedena obveza odnosno obveza primjene troškovno usmjerenih cijena.

Vijeće HAKOM-a je 29. veljače 2012.g. donijelo metodologiju izrade i primjene troškovnih modela za nepokretnu i pokretnu mrežu i univerzalnu uslugu (KLASA: UP/I-344-01/11-09/08, URBROJ: 376-11-12-13; dalje u tekstu: Metodologija). Sukladno Metodologiji, primjenjujući LRAIC+ pristup, Vijeće HAKOM-a je 28. lipnja 2013.g. donijelo odluku (KLASA: UP/I-344-01/11-09/08, URBROJ: 376-11-13-65) o troškovima usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji na temelju bakrene parice u mreži Hrvatskog Telekoma d.d. (dalje u tekstu: HT).

Prema rezultatima troškovnog modela „odozdo prema gore“ primjenjujući LRAIC+ pristup, prosječni trošak usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji na temelju bakrene parice za cijeli teritorij Republike Hrvatske, uz primjenu svih vrijedećih pravila gradnje te cijena prema tekućem troškovnom računovodstvu (eng. *Current Cost Accounting, CCA*), iznosi 140,23 kn.

¹ Sva tržišta iz postojeće Preporuke Europske komisije o mjerodavnim tržištima (2007/879/EC)

Navedeni iznos odnosi se na troškove (kapitalni, operativni i veleprodajni specifični troškovi) hipotetskog operatora koji bi danas gradio bakrenu pristupnu mrežu do svakog krajnjeg korisnika u Republici Hrvatskoj primjenjujući postojeća pravila gradnje te kupujući opremu prema današnjim cijenama. S obzirom da je malo vjerojatno da će ijedan učinkoviti operator danas graditi bakrenu pristupnu mrežu, HAKOM je izradio troškovni model koji računa i troškove svjetlovodne pristupne mreže za cijeli teritorij Republike Hrvatske smatrajući da bi operator koji odluči danas graditi pristupnu mrežu vrlo vjerojatno gradio mrežu temeljenu na svjetlovodnoj niti a ne na bakrenoj parici.

Iako današnja pravila gradnje nalažu da se svi podzemni kabeli moraju smjestiti u cijevi, u prošlosti se pristupna mreža u određenim područjima (većinom ruralna, ali ponegdje i u urbanim područjima) gradila i na način da su se bakreni kabeli polagali direktno u zemlju. U slučaju gradnje nove pristupne svjetlovodne mreže, i u navedenim područjima bi bilo potrebno iskopati nove rovove u koje bi se smjestile cijevi te u njih uvukli svjetlovodni kabeli u skladu s postojećim pravilima gradnje.

S obzirom da se određeni dijelovi postojeće bakrene pristupne mreže (kabelska kanalizacija) mogu iskoristiti i za novu pristupnu mrežu temeljenu na svjetlovodnoj niti, HAKOM je pri izračunu troškova posebno tretirao područja na kojima već postoji kabelska kanalizacija i područja na kojima istu tek treba izgraditi. Za područja na kojima postoji kabelska kanalizacija, HAKOM je za troškove rovova, cijevi i zdenaca koristio podatke iz HT-ovih računovodstvenih podataka temeljenih na tekućem troškovnom računovodstvu vodeći računa o akumuliranoj amortizaciji navedene imovine, odnosno nadoknađujući samo onaj dio ulaganja koji još nije amortiziran, dok je za područja na kojima je potrebno graditi kabelsku kanalizaciju koristio podatke o troškovima iz troškovnog modela nadoknađujući cjelokupan trošak izgradnje nove kabelske kanalizacije.

Kako se baza krajnjih korisnika dijeli između bakrene i svjetlovodne pristupne mreže, odnosno nijedan korisnik nije ujedno korisnik i jedne i druge mreže, logično je da će se baza korisnika koji koriste bakrenu pristupnu mrežu tijekom sljedećih godina smanjivati, dok će danas neznatni broj korisnika na svjetlovodnoj pristupnoj mreži iz godine u godinu rasti. Kako bi osigurao stabilnost cijena tijekom migracijskog procesa, HAKOM je ukupne troškove kabelske kanalizacije rasporedio na cjelokupnu bazu krajnjih korisnika kako bi osigurao da jedinični troškovi vezani uz kabelsku kanalizaciju ne variraju drastično u odnosu na broj krajnjih korisnika bakrene pristupne mreže i korisnika svjetlovodne pristupne mreže. Navedeni pristup osigurava da cijene pristupnih usluga na svjetlovodnoj pristupnoj mreži u prvim godinama korištenja (kad je broj korisnika još uvijek jako mali) budu na relativno niskim razinama, odnosno da u narednim godinama (kada veliki broj korisnika migrira na svjetlovodnu pristupnu mrežu) cijene pristupnih proizvoda bakrene pristupne mreže ne porastu značajno već da ostanu na današnjim razinama.

Primjenjujući sve prethodno opisano, HAKOM je izračunao prosječni trošak usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji na temelju bakrene parice za cijeli teritorij Republike Hrvatske u iznosu od 127,09 kn.

S obzirom da postoji veliki broj lokacija na kojima nije moguće ili nije ekonomski opravdano izdvajati lokalnu petlju, HAKOM smatra opravdanim pri određivanju mjesečne naknade za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji na temelju bakrene parice uključiti samo one troškove koji se odnose na područja na kojima se navedena usluga danas koristi ili će se u narednim godinama početi koristiti.

Kako je gotovo nemoguće predvidjeti na kojim će se točno područjima izdvajati lokalne petlje u budućnosti, HAKOM je posebno izračunao troškove za sva područja na kojima su danas izdvojene lokalne petlje te za područja na kojima do sada nijedan operator nije izdvojio lokalnu petlju. Uz pretpostavku da će u 95% slučajeva i u narednim godinama petlje biti izdvajane na istim područjima kao i danas, dok će u 5% slučajeva biti zahtjeva za izdvajanjem lokalnih petlji iz preostalih područja, prosječni trošak usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji iznosi 57,30 kn.

Kako bi osigurao da operatori koji koriste uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji kroz mjesečnu naknadu pokrivaju isključivo one troškove koji su vezani uz korištenu uslugu, HAKOM smatra kako najveći iznos mjesečne naknade za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji može iznositi 57,30 kn te je stoga odlučeno kao u točki I. izreke ove odluke.

S obzirom na postojeću mjesečnu naknadu za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji koja iznosi 43,61 kn te naknadu za pristup javnoj komunikacijskoj mreži HT-a za privatne korisnike u iznosu od 60 kn, jasno je da bi primjena nove mjesečne naknade za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji bez usklađivanja spomenute maloprodajne naknade ostavila vrlo mali prostor za nadoknadu maloprodajnih troškova koje HT ima kada krajnjem korisniku pruža uslugu pristupa svojoj mreži.

Slijedom navedenog, HAKOM je analizirao podatke iz Regulatornih financijskih izvještaja HT-a za 2011.g. te je utvrdio da, u svrhu osiguravanja dovoljnog prostora za nadoknadu maloprodajnih troškova, odnos veleprodajnih i maloprodajnih troškova mora biti takav da veleprodajni troškovi ne predstavljaju više od 70% ukupnih troškova maloprodajne usluge pristupa za privatne korisnike. Drugim riječima, mjesečna naknada za maloprodajnu uslugu pristupa javnoj komunikacijskoj mreži HT-a za privatne korisnike mora biti određena na način da se najmanje 30% ukupnih troškova navedene usluge odnosi na maloprodajne troškove, dok se preostali dio odnosi na veleprodajne troškove, odnosno uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji. Stoga je odlučeno kao u točki II. izreke ove odluke.

Slijedom svega navedenog, HAKOM je temeljem članka 12. stavka 1. točke 2. i članka 62. stavaka 3. i 4. ZEK-a odlučio kao u izreci ove odluke.

S obzirom da ovaj prijedlog odluke može imati znatniji utjecaj na mjerodavno tržište, potrebno je provesti javnu raspravu sukladno članku 22. stavak 5. ZEK-a, stoga će se o ovom prijedlogu odluke provesti javna rasprava.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

dr. sc. Dražen Lučić